

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „3.—“ „4.50“
za četrt leta „1.50“ „2.25“
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se račune po 8 no-
vca v petiti; za naslove z debelimi
črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga
obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna zahvala, osmrtnice itd.
se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza
Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti
frankovano ker ne frankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserte pre-
jema upravništvo Piazza Caserma št. 2.
Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinost je moč«.

Sv. Jušt.

Dne 2. t. m. smo slavili spomin sv. Jušta, zaščitnika mesta tržaškega in patrona starodavne in ponosne katedralne naše. God sv. Jušta je mej najimetišejmi prazniki vsakemu pravemu Tržačanu. Ta dan slave posebno pijeteto celó taki ljudje, o katerih ne bi mogli reči, da jih oplemenjuje pravi vzvišeni verski čut: ljudje, ki kažejo sicer pri vsaki priliki nasprotstvo do cerkve katoliške, nje tradicij in nje svetih obredov. Tržačani so nekako ponosni na svojega zaščitnika, kar kažejo v besedi in v — pesmi.

In res smemo tržaški meščani, ne glede na legende in sveta sporočila, proslavljati zaščitnika našega že radi načela, ki je izraženo v njega imenu samem, najplemenitejšega načela, ki je — pravico-ljubje!

Pravicoljubje! Blažena beseda, sveti pojem! Ti jedino nam moreš dati poročstvo mejebojne ljubezni in spoštovanja kolikor med posamičniki, toliko med raznovrstnimi narodi! Le oni, ki čujejo sveto tvojo propoved, smejo se nazivati blage ljudi, plemenitim srcem in dobro voljo.

In ako že Tržačani toli proslavljajo in časte svojega zaščitnika, ni-li njim dolžnost v prvi vrsti, da dejanski izvršujejo načelo, izraženo v imenu sv. Jušta — pravilnika?!! Že to sveto ime samo jih svari in jim kliče: bodite pravilni! Zaščitniku našemu, ki gleda z jasnih višav doli na svoje varovance, ne zadošča, da ga proslavljajo besedo in pesmijo, ampak radostil bi se, da se ravna po njega svetem nauku, ki je izražen v njega imenu. Kdor proslavlja, proslavlja z dejanji in ne samo z besedo!

Pri tem premišljevanju prešinja nas britka bôl, videče, da so tržačani druge narodnosti v češčenju svojega zaščitnika jednostranski, polovičarski: časte ga pač, a ne slušajo njega naukov.

Izvestno je bilo nekda drugače. Zgodovina nam priča, da je bilo nekda raz-

merje mej različnimi narodnostmi, bivalo-
čimi v mestu tržaškem, razmerje mej me-
stom in okolico, nekako patrijarhalno,
ljubeznivo, prijazno. Okoličan je užival
posebne svoboščine, ne da bi se kdo iz-
podtikal na tem: bil je nositelj domoljubne
ideje, nositelj ideje zvestobe in udanosti;
bila mu je izročena prevažna naloga, da
čuva javni mir in red v mestu našem.

Takrat je bilo dobro, ko je bil oko-
ličan spoštovan in cenjen, ko je bil po-
nosen na to, — da je Tržačan. Ta-
krat je bilo dobro, ko so se meščani brez
razlike narodnosti ravnali po nauku, izra-
ženem v imenu sv. Jušta — pravil-
nika.

Danes je drugače. Poslednja deset-
letja donesla so nam žalostno izpremembo:
ljubezen in vzajemno spoštovanje sta izgi-
nila in na njuno mesto stopila sta nestrp-
nost in skrajna napetost. Okoličan je iz-
gubil svoje svoboščine, padel je — a neo-
pravilno padel — njega ugled pri meš-
čanih druge narodnosti. A ne samo njega u-
gled je padel, ampak ugled vsa onega, kar
je toli zvesto čuval, hranil in gojil nekdanji
okoličan: padle so stare tradicije, ki so
nekda dičile „la fedelissima“. Žalosten
preobrat zares; a ta preobrat je
posledica temu, da se oni, ki imajo pri
nas prvo besedo, nočejo več ravnati po
načelu, izraženem v imenu sv. Jušta —
pravilnika. Izneverili so se svetemu
načelu in na mesto pravice in mejebojnega
spoštovanja stopila sta krivica in duševno
nasilstvo. Skoro sleherni dan nam prinaša
dokazov, da je prišlo ob veljavo načelo,
izraženo v imenu našega zaščitnika.

A ni nam namen peti žalostinke; kon-
statovati smo hoteli le žalostno istino.

Do Tebe pa, sveti naš zaščitnik, ki
uživaš gori nad oblaki plačilo za svoja
dobra dela, obračamo se danes iskreno
prošnjo: da izprosiš pred najvišjim božjim
stolom milosti Svojim varovancem, da se
zopet zavedo vzvišenega načela, izraženega
v Tvojem svetem imenu, ter da se nam

zopet prikaže pravica v vsem svojem si-
jaju! —

Točarina. — Samouprava.

Kakor strela iz jasnega treščila je v
tržaški magistrat vest, da vlada s pri-
hodnjim letom odzame tržaški občini
takozvano „točarino“ ali „dazio spina“.
Bila je to občinska doklada, do koje je v
vsej Avstriji imel le Trst pravico, kajti
nikjer v širni državi naši se je ni pobiralo
kakor v Trstu. Kakovost in visokost njeno
smo že označili v zadnji številki. Mestni
magistrat je namreč tu v Trstu in po spod-
nji okolici pobiral to doklado v višini
25% od cene vina, razpečanega na drobno.
Da je ta doklada bila krivična, kaže nam
že to, da se je pobirala izvenredno samo
v Trstu. Tržaško mesto je imelo do nje,
po menenju italijanskih listov, nekaj pri-
vilegij, koji je občini — po skromnem raču-
nanju „Indipendenteja“ — donášal na leto
do 330.000 goldinarjev, dočim je mestni
magistrat v resnici samo na točarini vdo-
bival do pol milijona gold. na leto. Ko
so se tržaški občini minolo leto po od-
pravi proste luke dovolila itak visoke ob-
činske doklade na vse stavke užitninskega
cenika, mrmral je magistrat rekoč, da s
temi ne bo mogel shajati. Nedavno je
mestni sbor sklenil prositi vlado, da mu
dovoli ne samo pobiranje dosedanjih ob-
činskih dokladov, temveč tudi povišanje do-
klade na pivo. Kakor je pa pokazala
skušnja in državna administracija z občin-
skimi dokladami, imela je minolo leto tr-
žaška občina še mnogo večjih dohodkov
na občinskih dokladah, nego druga leta
pred odpravo proste luke. Nav-
zlic temu pa gospoda niso bili zadovoljni
ter so zopet zahtevali povišanja. A upati
je, da so merodajni krogi sprevideli ves
položaj, osobito pa vse tiste svrhe, za koje
se je porabil veliki del teh dohodkov. O teh
svrhah govorili smo že čestokrat in ni jih

treba označevati: znane so vsakemu, ki se
zanimlje za naše razmere. Od tod izvirajo
krokodilove solze „Indipendenteja“ in „Pic-
cola“; ta dva lista rotita vlado, naj za
božjo voljo še nadalje dovoli točarino, vsaj
z obzirom na onih osemdeset družin, ki
ostanejo brez kruha, ako se mestu odvzame
ta doklada. V resnici pa omenjenima li-
stoma niso pri srcu družinske razmere do-
tičnih uradnikov, ampak solze pretakata
po svojih zvestih — privržencih. Najbolj
markantna je pač istina, da je po zadnjem
odloku tej gospodi padla laž-
njiva krinka raz obraz. Dosedaj je „Indi-
pendente“ zmirom dokazoval, da občina
nima od te doklade nikakega dobička,
a sedaj, ko ima prenehati, pa protaka solze
po isti dokladi, „ki ni nič nesla“, prizna-
vajoč, da z odpravo točarine izgubi mesto
300.000 gold. na leto. A ne samo to. Ita-
lijanskim listom prihajajo sedaj tudi oko-
ličani na misel; dokazujejo namreč, da
bode okolica trpela neizmerne škodo valed
te naredbe, ker bode magistrat primoran,
druge doklade povišati. A mi se ne ču-
dimo, da prihajajo gospodi uprav sedaj na
misel stiskani okoličani, kajti pridobiti bi
jih hoteli za svojo korist. Zato pa so
okoličani, živeči izven tržaške užitninske
meje, mnogo na boljem, nego oni v meji.
Po odpravi točarine bo mej njimi majhna
ali nikaka razlika, radi česar pa morajo
le blagrovati nov sistem. Stara
resnica je vendar, da tržaški magistrat do-
biva mnogo podpore iz uboge okolice. Ako
jej bode po odpravi točarine hotel naložiti še
večje doklade nego so sedanje, ne ostane
okoličanom drugega, nego da
začno premišljevati, kako bi se postavnim
potem dala doseči ločitev od mestne občine
— na samoupravo okolice. Tr-
žaška mestna občina ima v okolici nad
50.000 gold. na leto več dohodkov nego
stroškov, dočim trde nasprotni listi, da ima
z okolico do 70.000 glđ. letne izgube.
Dobro bi bilo, da kdo to stvar spravi na
jasno; okoličan — trpin pač ne more in
ne sme plačevati več, nego mu dopuščajo

PODLISTEK.

Jesensko pismo.

V Ljubljani začetkom novembra.

„Hripavi žrjavi“, ki so, leteč pretekle
noči v dolgih ljatah preko našega mesta
v južne kraje, javljali se s svojimi tožnimi
glasovi „o—f, o—f, je—f,“ da jih je bilo
še daleč čuti, — zdeli so se mi preroko-
valci zgodnjega snega. In res smo ga do-
bili 21. oktobra, toda le „na ogled“; grof
Taaffe pa, ki nam je poslal barona Heina
za bodočega deželnega predsednika na
Kranjsko, vzbudil je v meni sum, da se
bliža nam Slovincem kranjskim — poli-
tična jesen in morda tudi zima, katere pa
niso prorokovali žrjavi, nego jo je proro-
koval nemški cesar Viljem, ki je grofa
Taaffeja odlikoval tudi — pretekle dni;
— in tedaj so naši Nemci in nemškutarji
kranjski zagnali vrišč, da je proč z našo
politično pomladjo, kajti bliža se nam
hladen veter in mraz, in zeblo nas bo; a
tresli se menda ne bomo pred nikomur,
niti pred Nemci in nemškutarji kranjskimi.

Baron Hein je prišel in prevzel vod-
stvo deželne vlade kranjske, a zajedno je

tudi povedal, kako bo — „hladil“, in to
je napravilo na nas precej ugoden utis,
dočim je nekoliko ohladilo naše Nemce
in nemškutarje, kojim je bilo iz začetka
prevroče, sedaj pa jih blizu da — „zebe“,
kar pa nas ni prej, niti nas bode keđaj
— pozneje! — Ta politični obetani „hlad“
nima za nas tolikega pomena, pa tudi
naši — Nemci in nemškutarji — ne, kamo-
li njih račun, ki so ga — delali!..

Hudomušni ljudje so sicer trdili, da
nam je preobrat pri kranjski politični
upravi celó potreben, a trdijo ob enem,
da bi bil v marsikaterem drugem oziru
potreben, — in tega jim tudi jaz, gospod
urednik, ne zanikam, nego jim pritrjujem:
in če so ti hudomušni ljudje tudi — nem-
škutarji; kajti teorija, ki jo razvijajo naši
nemškutarji ki praksi, potrebni njih poli-
tičnemu življenju, je vendar le — fina,
in mi Slovenci smo v tem oziru s svojim
„koledarjem“ v istini za par desetletij še
— „od zad“, in tudi naš „napredni“ baro-
meter je tudi od zad! — To trditi ni baš
potreba kakemu pesimistu, nego zadostuje
— treznomislec opazovalec!

Devetnajsto stoletje gre sicer že h
koncu, pa povem Vam, gospod urednik,

da to ne upliva odveč niti na našo Lju-
bljano, niti na deželo v narodnem pogledu!
Marsikatera rubrika je — piškava, in v
marsikateri smo tako „od zad“, da v istini
ne vem, kedaj zlezeta naš „koledar“ in
pa „barometer“ na „normalno-resno“ sto-
pinjo. Po moji in drugih „prikazni“ sodbi
potrebni smo temeljito izvežbanega, pa
spretnega narodnega „reformatorja“, ki bi
nas nekoliko „pretresel“, in če bomo i
v prihodnje šli — po „račje“, pri vsem
tem, da nam zadnji čas ne manjka
ljudij, ki nas kar obsipljejo se svojimi do-
brimi sveti, ki so pa včasih presneto slabi.

Mnogo se dandenes govori o naših
„prijateljih“, zaveznikih, in mej tem tudi
o — dresuri. Dresura! Tudi to je
morda včasih dobro sredstvo. Ako dresura
pripomore Ljubljani in deželi kranjski do
pravega narodnega lica — tudi dobro.
Zakaj ne bi izganjali hudiča z belcebubom?!

Na tak ali enak način dobila stoprav
naša „bela“ Ljubljana pa kranjska dežela
pravo „slovensko narodno lice“, — „come
il faut“, kakoršnega pri vsej, morda dobri
volji še — nimata. Ko se bode jelo to
kazati — kakoršno si predstavljam jaz in
pa še marsikdo drug, Vas obvestim, gospod

urednik, o tem: — kdo je k temu „na-
predku“ pripomogel, li Čehi, naši bratje,
„sosedje“ Spodnje Štajerci, naši Nemci in
nemškutarji, ali — baron Hein!

To pa ni tako lahko pogoditi, kdo
pri nas v današnjih časih pospešuje „na-
rodno stvar“. Zasluge v tem pogledu si
pripisujejo na tej strani, pripisujejo si jih
pa tudi na oni strani; in vendar so si
namenili — ako sodimo po hudem ravnu
in kavsu — na obeh straneh dijametralno
nasprotni. Na primer: delal bi veliko kri-
vico tistim, ki „napadajo“ poštnega komi-
sarja Corrà, ako bi rekel, da niso narodni
— vsaj so menda celó napredno-na-
rodni, — a tudi oni, ki hvalijo istega
gospoda komisarja, vzkipe kakor vrela
voda v piškruku, ako jim rečeš, da niso
narodnjaki. Kdo ima torej prav? Kateri
so bolji pospeševalci „narodne stvari“:
tisti ki grajajo, ali tisti, ki hvalijo?
Kaj hasne bolj naši „narodni stvari“:
hvala ali graja, namenjena toli slavljenu
poštnemu komisarju? To je zelo zamotano
vprašanje, dragi gospod urednik, in mi
morate že dovoliti nekoliko časa, da je
temeljito proučim! A ne le naši, prav po
bratsko-slovanski pobijajoči se radikali in

ogovo slabe moči. Slavna vlada je z odpravo točarine napravila hvalevreden korak, a pri tem ne bi smela ostati: dovoliti ne sme drugih doklad, razun onih, ki so neobhodno potrebni za pokritje občinskih stroškov. A ti troški naj se porabljuje le za občekoristne naprave. Prepričani smo tudi, da bi tržaška okolica, ako bi se sama upravljala, pri polovici dosedanjih občinskih doklad prav dobro izhajala ter bi lahko mnogo več storila v dušni in telesni napredek svojih občanov, nego je storila dosedaj mestna občina. Šolstvo bi se lahko uredilo po zdravih pedagoških načelih. V cerkve ne bi se usiljevala politika, ampak bile bi le to, kar morajo biti: oznanjevalke Kristove vere. Sedaj ne smemo v občinskem uradu ziniti v svojem jeziku, dočim bi potem imele svoje slovenske urade itd. itd. Zadosti bi bilo pa to, da bi nas potem nihče ne pital s ptujci in „ščiavi“. Prvi korak je storila vlada z odpravo točarine, — okoličani! sedaj je čas, da zopet pričnete premišljati o prevažnem vprašanju — samouprave tržaške okolice.

L—n.

Spomenica

hóteljérjev in gostilničarjev tržaških v zadevi točarine (dazio d'educilio), sestavljena po odvetniku dru. Matiji Pretnerji ter predložena visokemu c. k. finančnemu in ministerstvu notranjih zadev.

(Dalje.)

Imamo tehtnih razlogov dovolj, nujno zahtevajočih odpravo točarine na korist prebivalstva, če tudi ne poštujemo vsega razreda tržaških gostilničarjev. In vendar trpi najbolj uprav ta obrt pod krivično točarino.

Vsaki visoki užitninski davek krči sam po sebi prodajo obdačenega predmeta valed prouzročenega povišanja cen. Tak davek pa, kakoršen je točarina, kojega mora plačevati le oni del obrtnikov, ki prodajajo vino na drobno v malih množinah pod 28 litrov, torej gostilničarji; ki podražuje le tisto vino, koje se toči po gostilnah, je podoben kazni, koje treba plačati zato, da se kupuje vino po gostilnah. Jasno je po sebi, da tak užitninski davek tlači vso pivničarsko in gostilničarsko obrt ter jo ovira v nje razvoju, kar more opazovati vsakdo, ki ima oči, da vidi. Zastrmeli smo torej, kako more upravni odsek (Delegazione municipale) v svojem že omenjenem poročilu z dne 10. okt. 1892 št. 43.054 ex 1892 proslavljati točarino kot naredbo, zelo ugodno gostilničarjem, koje odprava bi ugonobila vse poštene gostilničarje. Kako more tako silno in izredno obremen-

klerikalci prisvajajo si zasluge za pospeševanje „narodne stvari“, ampak tudi vele-slavna naša vlada. Kadarkoli nas vlada potiplje z najdebelejšim prstom svojim in ko mi nekoliko zavrčimo na tej čudni ljubeznjivosti, pa nam vsikdar sladki „Beschwichigungshofrati“ — ta slavni rod ne izumrje nikdar — dokazujejo črno na belem, da je vse to le nam v korist. In če smo malo prešboriti, pa nas še oštejejo radi naše nehvaležnosti.

Vidite torej, gospod urednik, da imamo prijateljev na vse strani v tolikem številu, da bi se človek, ako je pesimist, moral zares bati, da nas — udušče. Ali ne bomo črnogledi, ampak verujemo jim za danes, da jim je vsem dobra volja. (P) Za danes! Ali kakor sem obljubil, skušal bodem zbrati slabe moči svojega duha, da temeljito proučim to mešanico različnih vprašanj. O vspehu Vas obvestim, ko temeljito doženem svojo stvar. Dotlej pa zabavajte se, gospod urednik, kakor Vam ljubo in drago z Vašimi tržaškimi oficijozji, ki so baje še posebne vrste patrijetje, čudni tem bolj, ker delujejo za domovinsko stvar v negativnem zmislu.

Ljubljanski pohajkovelec.

jenje pivničarske in gostilničarske obrti, kot je točarina, biti na korist tej obrti?

Tisti, ki smatrajo točarino kot jedino rešitev za gostilničarje, kot dobroto za krčmarje, ozro se naj iz oskega obsega tržaškega v kako večje avstrijsko mesto, n. pr. Dunaj, Gradec, Prago.

Tam nimajo ni točarine, ni kakoga drugega, tej podobnega jednostranskega visokega obdačevanja vina, ki se toči po gostilnah; za to pa imajo cenejše in bolje vino, a manje ponarejenega vina kakor v Trstu. Tam je pivničarska in gostilničarska obrt na taki stopinji, da v Trstu zastajemo daleč. Mi menimo torej, da je obrtna oblast, koji mora biti pri srcu zdravi razvoj in povzdiga pivničarske in gostilničarske obrti, dolžna delati na to, da se vendar enkrat odpravi to veliko breme, ki v obliki točarine tlači in tišči to obrt, da se poslednja more povzdigniti na stopinjo, dostojno velikega mesta.

Gori omenjeno poročilo upravnoga odseka meji kar brez drugega, da se z odpravo točarine gostilničarjem in drugim, ki uvažajo vino, odpre pot do vsakoršnih zlorab („aprirete agli osti ed altri intro-duttori la via ad ogni genere di abusi“). Poročilo ne pove natančneje, kake zlorabe ima pred očmi, omenja pa le vtihotapljanja; mi menimo pa, da misli tudi na ponarevanje vina. Tu se z jedne strani pripisuje kontroli, obstoječi za pobiranje točarine, taka važnost, kakoršna v resnici nima, a z druge strani se niti ne pošteva, kako zapeljiva je uprav točarina do raznih zlorab.

Kolikor višji je davek, kojega je plačevati od kakoga predmeta, toliko večji je plačilo ponarejanju in utihotapljanju, toliko bolj vabljuje in pogostejša so ponarejanja in utihotapljenja. To se je vsikdar pokazalo pri vsakem predmetu, in se kaže tudi sedaj pri vinu v Trstu.

Ker se v Trstu pristna vina radi visoke točarine prodajajo po razmerno visokih cenah, tako visokih, da so previsoke za delavski stan, delajo jim veliko konkurenco nepristna vina, koja so dober kup pomočjo ponarejanja! Po krajih, kjer so vina draga, se tudi ponarejajo vsikdar! Da je tudi v Trstu tako, priča nam obilica tožeb, oglasivših se tudi v javnosti (Glej list „Mattino“ z dne 25. julija 1892 št. 2462 in 27. julija 1892 št. 2464!) Saj imamo v Trstu mnogo gostilen, v kojih se prodaja staro vino po 20, 24, 28 kr. liter. Sedaj pa računajmo! Gostilničar plača od litra tega vina 3.2 kr. državnega davka in točarine 5, 6, 7 kr., skupno torej 8.2, 9.2, 10.2 kr. Gostilničarju ostane tedaj za nakup, za prevažanje, za shrambo, za raz-pečevanje vina in druge postranske stroške, katere ima, 11.8, 14.8 in 17.8 kr. za liter. Za tako ceno, ki nam ostane po odračunjenju užitnine, ni možno točiti pristnega vina niti v vasi, kjer se prideluje, kamo-li v velikem mestu, kakoršno je tržaško! Tu imamo pač očitna ponarejanja, vsakako pospeševana in podpirana po vinskih cenah, prouzročenih po točarini, kojih ponarejanj pa ne zabrani in jih ne more zabraniti kontrola, spojena s točarino. Kajti ta kontrola ni niti poklicana niti zmožna preiskavati vina glede na pristnost, ampak jej zadošča, da se le plačuje visoka točarina, bodi-si da je v sodih le pobarvana voda. Ako hočejo res delati proti ponarejanju vina, kar moramo le želiti, treba drugih organov.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Njegovo Velikanstvo je poklicalo 21 novih dosmrtnih članov v gosposko zbornico. Mej temi je večina privrženec nemške levice, kar je tudi dokaz, da se je položnje obrnilo na nemško-libe-

ralno stran. Sicer pa nima v gosposki zbornici nobena obstoječih treh strank — desnica, levica in srednja stranka — sama za-se večino.

Drugim podpredsednikom gosposke zbornice je imenovan knez Windischgrätz.

Dne 1. t. m. je bil v Pragi sestanek zastopnikov vseh treh čeških strank, to je, Mladočehov, Staročehov in plemstva. Zjedinili so se za skupno resolucijo, ki se glasi: Na konferenciji zbrani odposlanci strank iz Češke, Morave in Šleske izjavljajo, da se drže starih svojih načel ter zahtevajo uveljavljenje državnega prava, zagotovilo, da bodo dežele krone češke primerno zastopane v vladi, izvršitev ravnopravnosti v vseh deželah krone češke ter razvoj avtonomije. Voljni so delovati energično v zavarovanje in faktično izvršitev teh principov smatrajoč v interesu skupnega delovanja kot koristno, če bi v tem oziru vse udeležene stranke postopale dogovorno in ukupno.

O položaju na Hrvatskem piše nam odlični hrvatski rodoljub: Ker na Ogerskem v ministerstvu vre, deluje to tudi na Hrvatsko. Hrvatski minister Josipović pojde. Sedež mu je omajalo to, ker se je preveč angažoval za kandidaturu Vučetičevega za zagrebškega nadškofa. V Rimu se je celo govorilo o simoniji!

Za Szaparyevega naslednika imenovali so tudi bana Khuena. Ta pa tega ne bi rad, ker ve, da z Madžari ne bi bil tako hitro gotov, kakor je Hrvate, posebno Starčevićance, vedel pritisniti k zidu in sploh „sapo zapreti“ vseh opoziciji. On bi rajši prišel na mesto Kallayeva, a ta naj bi stopil na Szaparyevo mesto. V višjih krogih Khuena zdaj na Hrvatskem trpé, dasi so prepričani, da on Hrvatske ni pridobil, še manje pa pomiril in zadovoljil, kajti, kar je razsodno, nezavisno in nabraženo, to je na Hrvatskem vse v opoziciji, bodisi v smerni ali Starčevićanski. Vlada bi rada reformovala vseučilišče. Zakonski načrt je že objavljen. Ali novi vseučiliščni rektor dr. Pliverić je v svojem inauguralnem govoru znatno in temeljito govoril o reformah na vseučiliščnih sploh, in indirektno tudi proti nameravani reformi hrv. vseučilišča. Tudi semlji ta reforma ne bode koristila. Prave koristi bi le takrat bilo, ko bi se čim preje vseučilišče v Zagrebu popolnilo s medicinskim fakultetom, ko bi se še nekoliko kateder odprlo, vseučilišče vzbudilo kolikor je mogoče, da bode prava universitas. Tudi avtonomije bilo bi želiti temu vseučilišču nekoliko več, kakor nje ima.

Te dni se je večina zagrebškega mestnega zastopa, katera je valed silnega pritiska pri zadnjih volitvah, postala magjaronska, predstavila banu Khuenu. Govor župana Mošinskega bil je pač v pravem pomenu besede „sub, mršav, brez soka in smoka.“ Žalostno je, da je on pred banom omenil samo je dne potrebe, namreč kanalizacijo. Zatogadelj je ban v odgovoru omenil še neke potrebe, katere mesto Zagreb krvavo želi in te so: novo gledišče (katero je ban obečal že pred več ko dvema letoma, da se bo spomladi začelo zidati), bolnica morala se bode seliti iz sredine mesta — pravi ban — itd.

Sliši se, da je tudi v vladini ali magjaronski stranki nekoliko nesloge. Bomo videli, kako se bodo stvari dalje razvijale.

D O P I S I.

Iz Ljubljane dne 1. novembra 1892. [Izviren dopis]. — Na Kranjskem imamo torej novo deželno vlado in star domači prepir. Kakor so hoteli vsi nemški časopisi in kakor smo mislili tudi mi, pomeni prememba osebe pri naši deželni vladi politični prevrat. Ali se bode dalo dosti preobrniti pri nas, to bode odvisno največ od nas Slovencev samih, od naše močastosti in

naše značajnosti. Tega menenja so najbrže tudi merodajni krogi v Beču, in tega menenja je tudi sam baron Hein najbrže. Njemu samemu se zdi ves položaj skleda vroče kaše, okoli katere bo počasi vohal ter gledal, da bi se ne opeknel. Vsaj tak utisek napravil je na nas vsprejem političnih uradnikov in drugih zastopov. Kakor se pa sploh pri vsaki novi spremembi mnogo govori in ugiblje, in se hoče posebno njen slab utis od strani, ki je prouzročila to spremembo, nekoliko ublažiti, začelo se je govoriti tudi o mnogih, jako važnih rečeh in akcijah, katerih bodemo deležni mi kranjski Slovenci in naša dežela sploh. O čemer se je že toliko pisalo, za kar se je že toliko prosilo, zahtevalo in interpelovalo, to se ima baje v kratkem zgoditi, ter se je o tem začelo govoriti koj pri nastopu barona Heina. Govori se namreč, da se bo začelo v kratkem z gradbo novega poštnega poslopja, justičnega poslopja, gimnazijskega poslopja, kavalarijske vojašnice v Ljubljani in slednjič, čujte, govori se tudi, da se v kratkem zopet oživi gimnazija v Kranji! To je pa vendar nekaj več nego nič, kaj ne! Mi se ve da imamo v vse to presneto malo vere, toda karakteristično je vendar, da se ravno v tem času razširjajo take vesti po beli Ljubljani, in sicer od oseb, ki službujejo v sivi palači na „Turjaškem trgu“.

Kaj pa z našim domačim preprirom? Ta postaja pa vsaki dan strastniši, in posebno je „Slovenec“ pravi mojster srboritosti, odkar ga je zapustil prejšnji njegov urednik, gospod Žitnik. Sloga med našimi strankama je gotovo nemogoča, dokler bodo imeli pri naši konservativni stranki prvo besedo ljudje, koji v svoji slepi strasti povzdigujejo danes to v deveta nebesa, kar so prej večkrat sami grajali. Temu je najboljši dokaz članek „Postalicae res“, v katerem se kot naš najboljši prijatelj poveljuje gosp. Corra, poštni komisar za Kranjsko. Kdor pozna zgodovino poštnih pečatov in napisov na njih, ter vè, koliko naporov je prej treba, predno se doseže, da stoji na takih pečatih zraven nemškega uapisa tudi slovenski, temu ni potreba nadalje dokazovati in prepričevati ga o ljubeznjivosti tega gospoda do naših narodnih teženj; to vè sicer gospoda pri „Slovencu“ sama prav dobro, ali ker jej ni za stvar, pač pa za osebo, začela ga je braniti pred ostrimi očitaji, katere je navel naš deželni poslanec Hribar proti njemu v zadnjem zasedanji deželnega zbora kranjskega. Tako postopanje od strani gospode, ki hoče po sili biti narodna, je pač najboljši dokaz skrajne nestrpljivosti. Če šodgovarja „Slovenec“ „Slovenskemu Narodu“, ter mu pravi, da se mora v mejnarodno škandolozno kroniko zapisati faktum, da imajo mnogi radikalni slovenski trgovci zgolj nemške napise nad svojimi prodajalnicami; če „Narod“ šé škandalom označuje faktum, da je ljubljanska duhovščina pod vodstvom doktorja Klotutarja se poslovala v nemškem jeziku od bivšega deželnega predsednika, ima v tem pogledu popolnoma prav, ali, da zagovarja neprijatelje naših narodnih pravic, čeravno je prepričan, da so res neprijatelji, samo radi tega, ker jih je grajal član napredne slovenske stranke, potem pa ni potreba še posebnih dokazov o trditvi, da vladati pri sedanjih urednikih „Slovenca“ zgolj strast in osebnost.

Ali je to morebiti tudi posebna naklonjenost do nas Slovencev, ako nam pošilja gosp. Pokorny v Ljubljano poštno uradnike, ki ne znado besedice slovenske, pa tudi celo nemške ne, in da jim radi tega, ker niso za rabo, dovolj časa preostaje, da lahko vestjo v svojem stanovanju na piščalko pišejo tržaško zadnjepustno himno umetnika pri maskaradi: nessun ne rompe i timpani — noi femo sempre festa!

Različne vesti.

Posvetovanje. Gg. odborniki in namestniki društva „Edinost“ so naprošeni, da se gotovo udeležijo posvetovanja, ki bo jutri v nedeljo ob 10. uri predpoludne v prostorih „Del. podp. društva“. Posvetovati se jim bo o zelo važni zadevi.

Namen opozicije! Naprošeni smo, da prijavimo nastopne vrstice: V „Novi Soči“ z dne 21. oktobra čitam, da je svrha opozicije — oponirati. To tolmačenje je povsem krivo in moramo čuvati, da se taki krivi pojmi ne utrdijo med ljudstvom. Opozicija ni smoter sam zase, ampak le sredstvo v dosegu namena. Oponirati treba zlu, postavljati je na beli dan; opoziciji je namen, ne dovoljevati stroškov onim, ki postopajo slabo; kdor tira pošteno in opravičeno opozicijo, izraža s tem, da noče biti sokrivec pri slabih delih. Poštena opozicija hoče, da se zlo odstrani in da se slabo nadomesti z dobrim. To je jedina svrha poštene opozicije. Narodnjak.

Protipojasnilo. Gledé na pojasnilo, priobčeno v št. 88. „Edinosti“ z dne 1. novembra 1892., baveče se s prašanjem slovenskih golice za menjice v Sežani, piše nam poznavalec ondodnih razmer nastopno:

Jako me veseli, da je prišlo gori omenjeno prašanje enkrat v razpravljanje ter da se je čutila potreba od zadete strani pojasnjevati je. A nikakor ne morem priznati, da bi me bilo dotično pojasnilo kaj prepričalo in to radi tega, ker sloni isto na povse krivih premisah.

Najprej jemlje se na preugodno znanje, da je finančno ravnateljstvo smatralo vedno velike važnosti, da so v slovenskih okrajih Primorja vse tiskovine, namenjene strankam, slovenske in vedno v zalogi ter da so se s 1. prosincem 1885. take golice izročile prometu. Glede na to čudno se more zdeti že samo ob sebi vsakemu mislečemu, da se v popolnoma slovenskem okraju, kakor je sežanski, in v katerem okraju se uraduje pri sodišču najmanjše z 90% v slovenskem jeziku, ni čutila potreba slovenskih menjicnih golice. In v istini čutila se je ta potreba ter se je povpraševalo po slovenskih menjicnih goliceh — a bilo jih ni! In kje jih ni bilo? Pri c. kr. davčnem uradu jih ni bilo, kateri edini prodaja v Sežani menjicne golice, in ne založnik, ki v Sežani prodaja pač koleke, ne pa menjicnih golice! Opomniti pa se mora na tem mestu, da po nemških in italijanskih goliceh gotovo niso popraševali slovenski Kraševci, in vendar se take prodajeje v Sežani. Odvisno je toraj od finančne oblasti, da se pri c. kr. davčnem uradu sežanskem razprodajeje slovenske menjicne golice in ono bi moralo vedeti prav dobro, da je sežanski politični in sodni okraj čisto slovenski. Naj se le poskusi preskrbeti c. kr. davčni urad sežanski se slovenskimi menjicnimi golice in prepričani smo, da bo potreba takih sijajno dokumentirana. Seveda, dokler se slovenskim strankam, ki jih zahtevajo v slovenskem svojem materinem jeziku, izdaje, kakor da bi to bilo samo ob sebi umevno, le nemške in italijanske menjicne golice, morajo iste misliti, da sploh ni mogoče drugih dobiti. In z ozirom na omenjeno pojasnilo pa priporočamo slovenskim strankam sežanskega okraja, da zahtevajo odločno slovenske menjicne golice, ker sedaj vsaj vemo, da jih imajo.

Odbor tržaške ženske podružnice uganjanja, da priredi v soboto dne 12. t. m. zabaven večer na korist družbe sv. Cirila in Metoda, h kateremu vabi vse č. ude slovenske čitalnice in po njih vpeljane goste. Upamo, da bo ta večer prav živahen, kajti ne kaj novega čaka častite ude in vpeljane goste.

Božičnica. V četrtek, dne 3. t. m. imel je odbor tržaške ženske podružnice odborovo sejo, v kateri se je pogovarjalo o prihodnji „Božičnici“.

Sklenilo se je, da se prične takoj nabiranje v ta namen ter da se po „Edinosti“ naprosi slavno občinstvo, naj bi bilo ono i letos tako blagih src, kakor druga leta ter podpiralo revne otročiče slovenske šole naše. Izreklo se je upanje, da bo častito občinstvo pač na to že pripravljeno in pripravljen navadni obulaz za domovine oltar.

Baš tako se je sklenilo, da se priredi „Božičnica“ vseh treh otročičkih vrtov družbe sv. Cirila in Metoda skupaj v mestu, ako mogoče v gledališču Fenice. Na ta način spoznamo se še bolje, kako smo jedini, kako ni med nami nikake razlike. Lepo bo, ako se zberejo vsi otroci, ki so pod varstvom svetih apostelnov naših, v istem času, in istem mestu, v istem veselji in isti zabavi.

Odbor ženske podružnice prepušča v ta namen gg. vrtnaricam v Rojanu in na Greti nabiranje na oni strani t. j. Rojanu, Barkovljah, Greti, Opčini in Proseku; odbor sam pa prevzame nabiranje darov po vsem mestu in ostali okolici.

Odloči se za to, da bi se kakovega rodoljuba ne nadlegovalo dvakrat.

Udom „Del. podp. društva“ se nanašanja, da se ambulanca društvenih zdravnikov ne nahaja več v lekarni „Vlach-Minussi“ (poleg cerkve sv. Antona starega), ampak v lekarni „Prendini“, (na Korzu blizu velikega trga, v isti hiši, v kateri se nahaja „Hôtel Delorme“, palača Modello). Zdravnik dra. Mandića je najti tu ob delavnikih od 11—12 ure pr. p., ob nedeljah pa ob isti uri tudi dra. Prusnika, torej oba društvena zdravnika.

Iz odbora „Del. podp. društva“ se nam poroča, da veliki ples tega društva ne bo — kakor namerovano — v gledališču „Fenice“, ampak v še lepšem in prostranejšem gledališču „Politeama Rossotti“, in sicer dne 4. februarja 1893. Nadejati, se je, da izpade sijajno v vsakem pogledu, kajti odbor deluje neumorno v to svrhu.

Opomin. Gg. pevci „Slov. pevskega društva“ se pozivljajo zahajati redno k pevskim vajam, kajti dan velikega skupnega koncerta se bliža hitrimi koraki.

Za družbo sv. Cirila in Metoda (na Greti). V imendan gorenjskega fanta nabrala sta dva narodnjaka v slovenski domači družbi na Greti pri Ferlugi 2 for. — Slovansko dekle Minka podarila je 40 nvč. G. Benedikt Godina-Ban iz Škedenja je daroval 50 kr.

Bralno društvo pri sv. Ivanu je odprlo na dan Vseh Svetnikov nove društvene prostore po naslednjem veporedu: 1. Slavnostni govor, katerega je imel č. g. Miljko Šašel, ondodni kaplan, naglašujoč v njem korist bralnega društva za probujenje narodne zavesti. 2. Tamburaški zbor svetoivanski igral je razne homade s hvalevredno spretnostjo. In 3. predstavljala se znana Raupachova žaloigra: „Mlinar in njegova hči“ po domačih diletantih toli izvrstno, da se je morala drugi večer, na Vseh vernih duš dan ponoviti na občno zahtevanje. Občinstva, med katerim je bilo mnogo narodnih odličnjakov tržaških, nabralo se je toliko, da je bila prostrana dvorana v prvem nadstropju prenapolnjena tako, da je mnogo udeležencev moralo iskati zavetja v dolenjih sobanah. — Kolikor slavnostni govornik, toliko i tamburaši in gledališki igralci pridobili so si pri tej svečanosti obilo odkritosrčne pohvale, kar je povzdignilo kaj izdatno splošno radost zbranega občinstva. — Po izpolnjenju veporeda vršila se je v gorenji dvorani in v pritličnih prostorih kaj živahna prosta zabava, kjer so vrle okoličanske in tržaške Slovenke prepevale miloglasne narodne pesmi, vmes pa so nas razni govorniki zabavali z neusahno svojo zgovornostjo. — Bil je to prelep zabavni večer, s katerim se morejo ponašati v vsem pravozavedni Svetoivanci, ki so si prvi v okolici tržaški ustanovili svoj narodni dom!

Državni gimnazij tržaški slavi danes petdesetletnico svojega obstanka.

Občinske volitve v Pomjanu se bodo vršile nastopno:

III. razred dne 9. t. m. od 11. do 12.50; dne 10. od 251 do 550; dne 11. od 551 do 750 in dne 12. od 751 do 942.

II. razred: dne 14. t. m. od 11. do 12.50 in dne 15. od 11. do 12.50.

I. razred: dne 16. t. m. od 11. do 12.50.

Tega dne se končajo volitve. Volitev se prične vsakokrat ob 8. uri zjutraj in traja do 4. ure popoldne.

Poročajo nam, da je gospod komisar dne 2. in 3. t. m. zopet poklical k sebi 60 mož v ta namen, da bi dosegel od lahonske strani toli zaželjeno „spravo“. A bilo je vse zastoj, ker naša stranka noče take gnjile sprave. Veseli nas, da so pomjanski rodoljubi istih misli [kakor mi, da je namreč bolje, da volilni boj sčisti okuženo sapo, nego da bi se poizgubili v kaki lahonski megli. Pomjanci! stopite pogumno v volilni boj, kajti slednjič mora zmagati pravica, za katero se borijo pravi domačini pomjanski!]

Dohodki na davkih. Čisti dohodek na davkih v totranski državni polovici od 1. januarja do 30. septembra t. l. znaša 24,542.689 gld., to je 1,827.108 gld. več nego v isti dobi prejšnjega leta. Čisti dohodki na carini znašajo 35,322.069 gld., 2,272.228 gld. več nego lani. — Valed spremembe na užitinskih derti dunajski zmanjšal se je dohodek na užitnini za 1,291.477 gld. Dohodki pri tabaku so se pomnožili za 828.090 gld.

Konec loterije? V finančnem odseku državnega zbora ogerskega izjavil se je finančni minister, da se s Avstrijo vrše obravnavanja radi odprave loterije.

Popravek. V podlistku „Na narodnih grobovih“ se je urinila pisatelj v naglici neljuba pomota in sicer pri Hočah. Ondu se ima namreč glasiti odstavek: Dr. Murko, sestavitelj znane slovarja, kateremu je naslednik gostoljubni dekan Stranjšek.

Vabilo. Bralno društvo v Št. Viški gori priredi dne 13. novembra veselico jako obširnimi programom v proslavo sedemdesetletnice ustanovitve tamnejske fare. Mej posamičnimi točkami avira domača godba. Po veselici je prosta zabava. — Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 10 kr. K udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Kolera je čisto ponehala v Galiciji in na Dunaju, a tudi v Budimpešti ponehuje.

Zaprli so jednega finančnega paznika in jednega nadpaznika, ker sta silno razgrajala v ulici Carradori. Zasmehovala sta tudi policijskega nadzornika, abok česar so jih izročili sodišču. — Zaprli so nadalje višjega sprevednika južne železnice Markića, ker je na sumu, da je izmikal vrednostne stvari iz kovčkov, lastnih popotnikom.

Poskus samomora. 44-letna Josipina Depolli skočila je večerj poleg pošte v kanal, hoteča se usmrtiti. Mimoidoši so jo pa izlekli še pravočasno ter oddali v bolnico.

„Učiteljski Tovariš“. Št. 21. prinaša sledečo vsebino: 1. O organizacijskem statutu za šolske vrte. 2. Ivo Trošt: Pouk na jednorazrednicah. 3. Važna uradna naredba za obrtnonadaljevalne šole. 4. J. Marn: Knjiga Slovenska. 5. Književnost. 6. Naši dopisi: Iz Ljubljane. 7. Društveni vestnik. 8. Vestnik. 9. Uradni raspisi učiteljskih služeb. 10. Listnica uredništva.

Ljubljanski Zvon. Vsebinska 11. zvezka: 1. Dolénjec: Tovarišem. 2. L. Habétov: Ko sem zapisal. 3. Slovén: Vedno ista srca. 4. Dolénjec: Znana bolezen. 5. y.: Tri ljubice. 6. Josip Starč: Lisjakova hči. Povest. (Dalje). 7. Dr. Jožef Rakež: Okó. (Konec.) 8. R. Murnik: Signor Giannino. Humoreska. (Konec.) 9. G. Jereb.: Pavel Knobelj, slovenski pisatelj in skladatelj. (Dalje.) 10. A. Trstenjak: Slovenci v starem deželnem gledališču. (Dalje.) 11. A. Dolénec: Okolo svetla. (Dalje.) 12. Jernej Pečnik: Gradišči pri Dvoru in Mačkoveci

blizu Žužemberka. 13. M. Valjavec: Koroša, Korošica, Korošec. 14. Fr. Magdič: Slovanski páberki. (Konec.) 15. Književna poročila. 16. Listek.

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

	Cena od for. do for.
Kava Mokka	100 K. 126.— 127.—
Rio biser jako fina	— — — — —
Java	— — — — —
Santos fina	103.— 105.—
„srednja“	96.— 100.—
Guatemala	112.— 113.—
Portorico	132.— 134.—
San Jago de Cuba	— — — — —
Ceylon plant. fina	134.— 136.—
Java Malang. zelena	114.— 116.—
Campinas	— — — — —
Rio oprana	103.— 106.—
„fina“	98.— 100.—
„srednja“	96.— 98.—
Cassia ligna v zabojih	28.— 29.—
Macisov cvet	380.— 390.—
Ingur Bengal	— — — — —
Papar Singapore	42.— 43.—
Penang	33.— 34.—
Batavia	37.— 38.—
Piment Jamaika	39.— 40.—
Petroleji ruski v sodih car. 100 K. 15.25 15.50	
„v zabojih“	18.25 18.50

Ernest Kral
Ivanka Kral
vojena Oberonel

poročena.

DIVAČA 3. LISTOPADA 1892.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz deželo. 13.—104

Andrej Kalan, čevljar v ulici Caserma, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. — Najelegantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hišo Cacia, prodaja domače žganje vsake vrste in siropove pijače, „pasareto“ in sifone. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici Sargente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Vekoslav Moder, pekovo

mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moka itd. po najnižjih cenah. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstna domača žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskarice. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočevarja, Via Barriera v c. h. št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočirje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošila tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra
na Notranjem (Via Campanile v hiši Jakoba
Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat
na dan pripravi opremo mleko po 12 kr. liter ne-
posredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na
zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda
le v množini najmanj 25 litrov. CL.

Josip Kocjančič, Via Barriera vec-
chia št. 19.
trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in
aznovrstnimi domačimi in tujimi izdelki. CL.

Pivarna Lavrenčič Via Rossetti
nasproti lekarni
Leitenburg priporoča svoja izborna isterska
vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr.
liter, v stanovanje postavljen; manje naročila
pod 28 litrov se ne sprejmejo. Čistim gostom
se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna ku-
hinja ter dobra isterska kapljica. 18-25

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini
v Via del Bosco št. 2
(uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera
vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja
različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne
vrste domače in tujne izdelke. C.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1.
trgovina z mnogovrstnim
lesnim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem,
pleteno itd. itd. CL.

Ivan Umek, ševljarški mojster, Via Ro-
magna št. 6. priporoča se
slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s, ada-
joča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba —
nizke cene.

**Kavarni „Commercio“ in „Te-
desco“** v ulici „Caserma“, glavni shaja-
lišči tržaških Slovencev vseh stanov.
Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih.
Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča
Anton Šorli, kavarnar. CL.

Jakob Janež tapetar via Stadion št. 10
na dvorišču priporoča
se slavnemu občinstvu za vsakovrstna tapetarska
dela, kakor zof, madrace, naslanjače itd. Zago-
tovi točno in hitro postrežbo po jako niski ceni.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod
v Trstu), Piazza
della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska
dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo
„Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaje in go-
spodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr.,
trdo vezana 65 s poštino vred. CL.

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via
Ghega
toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima
prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na de-
belo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer fur-
lansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Raz-
pošilja tudi istrsko vino na zunan in sicer loko
štacijon Trst po 28 gld. hektoliter; ne da bi
imel naročevalec kake druge stroške. Vnanjim
gostilničarjem se priporoča za naročila. Cevacich.
50-41

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, pro-
ducent, daje vsake vrste ma-
nufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih
vostrijskih tovarn. Cene nizke. 50-39

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via
Torrente in Via St.
Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno
in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v
boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir,
sladščice itd. 43-48

Franzonijeve pastile
proti kašlju, hripavosti in kataru
v prsih. Škatljica 25 kr.
Anatherinova ustna voda, škat-
ljica 50 kr.
Marijine kričistične kroglice,
škatljica 20 kr. 1-6
Lekarna Franzoni
poleg svetega Antona novega.
V tej lekarni se govori tudi slovenski.

**Gostilna s prenočišči „Alla
Nuova Abbodanza“**
Via Torrente št. 15. (poleg obokov Obiozza
najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi
jedili do 2 ur popoldne. Izvrstna namizna in de-
sertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po
nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo
ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slav-
ne občinstva.
104-17 **P. Favero.**

Jak. Klemenc
TRST
Via S. Antonio št. 1.

Ob priložnosti, ko se odpre zimsko doba, se
opozarja sl. občinstvu da smo dobili sledeče
vrste blaga: flanele, stoffe volnene za ženske
obleke, črni kašmir, stoffe za vaterprof, na-
glavne vezane robe, forstajn beli in v različ-
nih barvah, spodnja oblačila iz bambaza, in
iz volne, srjace „Jäger“. Šarpe, zavratnike,
dežnike in posebnosti za garniture. 9-52

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Kôtranove sladčice

katere izdeluje lekarničar
PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 2-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi
rabiti kôtranove izdelke prepričala me je,
da sem začel sam izdelovati iz pristnega
kôtranovega izvlečka iz Norveškega
izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo
iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra-
nova voda in glavice (Kapsule), lažje se,
proživajo in prebavijo ter se prodajajo po
prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju
na enaj plati vobojeno ime izdelovatelja
Prendinija in na drugej besedo Catrame.
V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini
v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v
vseh večjih lekarnah v družih deželah.

DROGERIJA na debelo in drobno G. B. ANGELI

104-31 TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek.
Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije
Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in
tubeti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk
za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelecev kakor tudi romanj-
sko žveplo za žvepljanje trt.

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod
„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena
direktno v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. ... avstrijske
vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon-
cesijonovani zastop 50-37

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17
ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. u. k. Staatsbahnen
in Innsbruck.

Drogerija

Arturo Fazzini v Trstu

Ulica Stadion 22 — Telefon 519.

Velika izber mineralnih vod, smletih olj-
natih barv najfinijih vrst; rdeče, rumene,
zelene, višnjeve in črne po 28 novč. kilo.
Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo
belilo najfinije po 40 novč. kilo. Razun tega
velika izber barv na vodo in čopičev vsake
vrste ter po cenah, s kojimi ni mogoče
konkurirati. — Zaloga glasovitega krepila
od Kwizde (Korneuburger Viehnährpulver)
za živino. Zaloga mirodij, barv, zdravil;
zalogo žveplja in modre galice za rabo
pri trtah. Naročniki morejo brezplačno
uporabljati telefon. 35-50

Spomladansko zdravljenje

najboljše je s čajem iz tavžentroz (milefiori).
kri čisteče in neprekosljivo sredstvo zoper pale-
nje v želodec, hemoroidalne bolezni itd. — Zavi-
tek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr.,
s pošto 5 kr. več. Čuvati se je ponarejenja zdravila.
Dobiva se v odlikovani lekarni 80-100

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.
Poštne pošiljke izvršujejo se neutegoma.

5 do 10 for.

dnevne stalne zasluge brez glavnice i pogi-
belji pružimo vsakomu, koji bi hotio razproda-
vati zakonito dovoljenih sredstev i državnih pa-
pira. — Ponudbe pod „srečke“ (Lose) na odpravi-
ništvo oglasa J. Danneberg, Eeč. I. Kunpfgasse
br. 7. 1-10

RAZGLAS.

Naznanja se sl. občinstvu,
da bode v Dolini pri Trstu v
petek dne 11. novembra t. l., t.
j. na na dan sv. Martina,

semenj

za živino in razno blago. 1-2
V Dolini, dne 5. novembra 1892.
Županstvo.

Privilegovane škropilnice proti pe-
ronospori inženirja Živica, spo-
znane kot najboljše, ker so najpro-
stejše, najbolj trdne in trpeče; naj-
bolj lahke in hitre v rabi, ker po-
rabijo najmanj tekočine in ker pri
vsem tem najmanj stanejo. Ta
tvrdka jih pripravlja zavolj tega v
mnogem številu za prihodnjo spo-
mlad ter pošilja, že zdaj prospekte
in cenike brezplačno vsakemu, kdor
se oglasi. Oddaja tudi obrazce.
Priporoča tudi drugo svoje blago
in razna svoja dela.

Živic in družb.

v TRSTU, ulica Zonta 5,
inženirski urad, zaloga strojev in
dotičnega blaga. zastop tovarnic,
mehanična delavnica.

Domače sredstvo, olajšujoče bolečine, ki je izkušeno
že mnogo let.

Kwizde III fluid proti protinu.

Cena 1/1 steklenice 1 gld., 1/2 stek. 60 kr.
Pravo se dobiva v vseh lekarnah.

FRAN IV. KWIZDA

ces. kr. avstr. in kralj. rumenski dvorni založnik.
Okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju.

Vsi stroji za kmetijstvo

vinarstvo in moštarstvo

mlatilnice,

čistilne mline za žito,

izbiralnice,

rezalnice za krmo,

mline za sadje,

tlačilnice za sadje,

tlačilnice za grozdje in vino,

kakor tudi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo
itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja najceneje

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse 78.

Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvatskem, nemškem, italijanskem in slovenskem
jeziku se pošiljajo na željo zastop in frankovano.

Stroji se dadó na poskušnjo — jamči se zanje — pogoji so ugodni.
1-20 Cene so se znova znižale!!! 17-20

Velika 50 novčna loterija.

Glavni dobitok

75.000

goldinarjev

Srečke po 50 kr. priporoča:

Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Enrico Schiffmann, Ign. Neumann,
Marco Nigris, Mandel & Co., Daniele Levi & Comp., Il Mercurio.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Tiskarna Dolenc v Trstu.